

دگزامتازون (Dexamethasone):

طبقه بندی فارماکولوژیک: گلوکوکورتیکوئید.

طبقه بندی درمانی: ضد التهاب، ساپرس کننده سیستم ایمنی.

فراورده های ژنریک ایران: Tablets: 0/5 mg, Injection: 8mg/2ml

اندیکاسیون ها:

ادم مغزی، شرایط التهابی، واکنش های آلرژیک، نئوپلازی ها، شوک (غیر از کریز آدرنال)، تست ساپرس کردن با دگزامتازون، نارسایی آدرنال، مننژیت باکتریال.

فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک:

مکانیسم اثر: اثر ضد التهابی: تحریک سنتز آنزیم های مورد نیاز برای کاهش پاسخ التهابی. نیمه عمر: ۲۱۰-۱۱۰ دقیقه. دفع: متابولیت ها و مقدار کمی از دارو به صورت بدون تغییر از راه کلیه ها دفع می شود.

کنتراندیکاسیون ها: حساسیت مفرط، عفونت های قارچی سیستمیک.

موارد احتیاط: زخم های دستگاه گوارش، بیماری های کلیه، هیپرتانسیون، استئوپوروز، دیابت ملیتوس، اختلالات ترومبوآمبولی، تشنج، میلستنی گراو، نارسایی احتقانی قلب، سل، هیپوآلبومینمی، هیپوتیروئیدیسم، سیروز کبدی، اختلالات سایکوتیک، هیپرلیپیدمی، گلوکوم یا کاتاراکت.

تداخلات:

هیپو کالمی ناشی از مصرف این دارو به دنبال کاربرد همزمان دیورتیک ها، آموترسین B تشدید می گردد.

مصرف این دارو نیاز به انسولین و داروهای پایین آورنده قند خون خوراکی را افزایش می دهد.

هیپوکالمی ایجاد شده خطر مسمویت با گلیکوزید های قلبی را افزایش می دهد.

عوارض جانبی:

سرخوشی، بی خوابی، سردرد، رفتارهای سایکوتیک، تغییرات مغزی، عصبی شدن، بی قراری. نارسایی احتقانی قلب، هیپرتانسیون، ادم، تاخیر در بهبود زخم، آکنه، بثورات جلدی، استریا، کاتاراکت، گلوکوم، برفک. زخم پپتیک، افزایش اشتها. ساپرسیون سیستم ایمنی، افزایش احتمال عفونت. آتروفی عضلانی، ضعف. هیپوکالمی، احتباس سدیم، احتباس مایع، افزایش وزن، هیپرگلیسمی، استئوپوروز، مهار رشد در کودکان. پانکراتیت، علائم کوشینگ، سندرم قطع مصرف دارو (تهوع، ضعف، بی اشتها، تنگی نفس، هیپوتانسیون، تب، سرگیجه، غش. قطع ناگهانی مصرف دارو ممکن است منجر به تشدید بیماری زمینه ای یا حتی کشنده باشد.

توجهات بالینی:

تزریق وریدی مستقیم داروی رقیق نشده طی یک دقیقه یا کمتر صورت می گیرد یا می توان آن را با کلرید سدیم ۹ درصد یا دکستروز ۵درصد رقیق کرد و با سرعت محاسبه شده تجویز نمود.

دوز منفرد روزانه را بهتر است صبح ها و همراه با غذا یا مایعات تجویز نمود.

تزریق عضلانی باید در توده عضلانی حجیم صورت گیرد. از تزریق عضلانی در عضله دلتوئید پرهیز نمایید.

از تجویز زیر جلدی دارو خودداری نمایید.

دوز دارو باید تیتره شده و در حداقل دوز موثر تجویز نمود.

پیگیری و بررسی اثر دارو: بیمار را از نظر بروز علائم سندرم کوشینگ (افزایش وزن، چاقی، تجمع چربی در قسمت میانی بدن، چهره (باعث ایجاد یک چهره گرد ماه مانند می شود) بین شانه ها و پشت، نازک شدن پوست، وجود علائم و لکه های بنفش رو سینه، بازو، شکم، ران. پوست به راحتی کبود می شود. تاخیر در بهبود زخم. آکنه، ضعف و خستگی، عدم تحمل گلوکز، بوکی استخوان، فشار خون بالا، تحریک پذیری و افسردگی، افزایش بروز عفونت رویش موهای زائد در زنان) تحت نظر قرار دهید.

آموزش به بیمار:

به بیمار پیاموزید دارو را مطابق دستور پزشک مصرف نموده و به خاطر فراموش شدن یک دوز دارو دو برابر کردن یا حذف دوز های بعدی پرهیز کند. به بیمار پیاموزید دارو را به صورت ناگهانی قطع نکند. قطع ناگهانی دارو باعث نارسایی غده آدرنال (بی اشتها، تهوع و استفراغ، ضعف عمومی، ضعف عمومی، هیپوتانسیون، تنگی نفس و هیپوگلاسمی) می گردد. به بیمار توصیه نمایید در صورت بروز این علائم سریعا پزشک را مطلع سازد.

بیماران تحت درمان با این دارو را به مصرف غذاهای غنی از پروتئین، کلسیم و پتاسیم با سدیم و کربوهیدرات محدود تشویق کنید.

این دارو خاصیت سرکوب کنندگی سیستم ایمنی داشته و علائم بیماری های عفونی را مخفی می سازد. به همین جهت به بیمار پیاموزید از تماس با افراد مبتلا به بیماری های واگیر پرهیز نموده و بروز هر گونه علامت دال بر عفونت احتمال را سریعا گزارش کند.

عوارض جانبی دارو را با بیمار مرور کنید و توصیه کنید در صورت بروز درد شدید شکمی و قیری شدن رنگ مدفوع سریعا به پزشک اطلاع دهد

بیمار باید بروز تورم غیر عادی، افزایش وزن، خستگی، درد استخوان، خون مردگی، عدم بهبود زخم، اغتشاش بینایی یا تغییرات رفتاری را گزارش نماید.

به بیمار توصیه کنید بدون مشورت پزشک در طی درمان از مصرف هر نوع واکسنی پرهیز نماید.